

Innhold

Forord	3
---------------------	---

Del 1

KOMMUNEN SOM INNOVATØR	13
-------------------------------------	----

Kapittel 1

Innovatør frå alders tid	15
---------------------------------------	----

Håvard Teigen, Toril Ringholm og Nils Aarsæther

Innleiing	15
-----------------	----

Teori om innovasjon: Entreprenørskap og kopling mellom sfærar	16
---	----

Innovative kommunar	18
---------------------------	----

Kommunane som ideologi- og teoridreparar	25
--	----

Innovasjon i den sektordelte kommunen	27
---	----

Avslutning: Ein teori om den innovative kommunen	28
--	----

Litteratur	29
------------------	----

Kapittel 2

Kommunane som innovatørar	31
--	----

Håvard Teigen

Innleiing	31
-----------------	----

Institusjonelt og teoretisk grunnlag	32
--	----

Nokre kjenneteikn ved innovasjonsgranskinga 2010	34
--	----

Dei dominerande innovasjonstypane	35
---	----

Politikk og verkemiddel	39
-------------------------------	----

Samarbeid og innovasjonssystem	42
--------------------------------------	----

Innovasjon i kommunane samanlikna med privat sektor	44
---	----

Vare- og tenesteinnovasjon	45
----------------------------------	----

Avslutning	50
------------------	----

Litteratur	51
------------------	----

Kapittel 3**Smart velferd: Styringsparadigmer for innovasjon i kommunene** 53*Markus M. Bugge og Asgeir Skålholt*

Innledning 53

Analytisk rammeverk 54

Metode 59

Mangfoldig innovasjonspraksis i kommunene 60

Avslutning 67

Litteratur 69

Kapittel 4**Innovasjonssystem i norske kommuner - tilbakeblikk på PUBLIN-prosjektet** 71*Rannveig Røste*

Innledning 71

Studien av trygghetsavtalen 72

Myter om innovasjon og offentlig sektor 74

Innovasjonssystemperspektivet 76

Trygghetsavtalen - en casestudie av eldreomsorg 78

Innovasjonssystem i norske kommuner 81

Avslutning 84

Litteratur 84

Kapittel 5**Spredning av innovasjon i kommunene** 87**Inspirasjonsnettverk og reduksjon av usikkerhet***Lars Fuglsang og Rolf Rønning*

Innledning 87

Diffusjon 88

Sosial imitasjon, translasjon og makt 91

Entreprenørskap og innovasjonsspredning 94

Innovasjoners møte med kommunene og kontekstens betydning 96

Diskusjon 98

Avslutning 101

Litteratur 101

Kapittel 6**Innovasjon for kommunesektorens utfordringer?** 103*Toril Ringholm*

Velferdsutfordringen 104

Konkurransen om kvalifisert arbeidskraft 104

Typar av kommunale innovasjonar	106
Hvordan måle verdien av kommunale innovasjonar?	107
Møtet med velferds- og kompetanseutfordringane	109
Kort om prosessdata	111
Motivasjon for kommunale innovasjonar	111
Tjenestetilbudet i forgrunnen	115
Avslutning: Kommunane og utfordringane	116
Litteratur	117

Del 2

INNOVASJON I TJENESTEPRODUKSJON	119
--	-----

Kapittel 7

Gamle tankar som innovasjon i omsorgssektoren	120
--	-----

Rolf Rønning

Innledning	120
Innovasjonar på vandring	120
Innovasjon i omsorg – nye og gamle signaler	122
New Public Management og omsorg	124
NPM-løsningane viser svakheter	126
Frivillighetens mangfold	129
Avslutning: Bli innovasjonstankane realiserte?	134
Litteratur	134

Kapittel 8

Samhandlingsreforma som partnarsskap og innovasjon	136
---	-----

Roar Amdam

Innleiing	136
Det formelle grunnlaget for samarbeidsavtalar	136
Samhandling og innovasjon organisert som partnarsskap	137
Utfordringar for samhandling mellom kommune og stat	141
Samhandlingskapasitet og moglege samhandlingsformer	145
Helse Sunnmøre HF og kommunane på Sunnmøre som kasus	149
Avslutning	151
Litteratur	152

Kapittel 9

Integrerte helseorganisasjoner	154
---	-----

Opprettelsen av lokale helsepartnerskap i det skotske helsesystemet i tiden etter det interne marked

Tor Helge Pedersen

Innledning	154
Integrerte primærhelseorganisasjoner og innovasjon	155
Det skotske reformsporet på helseområdet	157
Refleksjoner med tanke på norske reformer	163
Avslutning	168
Litteratur	169

Kapittel 10

Kommunal skole drift	172
-----------------------------------	-----

- med en hånd på rattet i norsk skoleutvikling, eller som passasjer i baksetet?

Lars Monsen

Innledning	172
Evaluering av skolereformer	173
Kommunene og skoleendringer i historisk tilbakeblikk	174
Har kommunene blitt aktive skoleeiere med endringsvilje og innovasjonsevne?	176
Kunnskapsløftet – en ny giv for kommunene som skoleeiere?	178
Lokalt læreplanarbeid – et ledd i kvalitetsarbeidet?	181
Kommunens (og fylkeskommunens) rolle i framtidens skoleutvikling	184
Avslutning: Entreprenørskap i skolen – ny giv for norsk skoleutvikling?	185
Litteratur	186

Del 3

INNOVASJON I LEDELSE, STYRING, PLANLEGGING OG ORGANISASJON ..	188
--	-----

Kapittel 11

«Med lov skal landet byggjast» – men det var da?	189
---	-----

Om utviklingstrekk og innovasjoner i offentlig styring

Asbjørn Røiseland

Innledning	189
Nærmere om innovasjonsbegrepet i offentlig sektor	191
Teoretiske perspektiver på styringsinnovasjoner	193
Styring av nettverk – empirisk illustrasjon	198
Avslutning	202
Litteratur	203

Kapittel 12

Det regionale innovasjonsbyråkratiet 206
- oppfatninger og påvirkningsfaktorer

Hans Christian Høyer

Innledning 206
 Analysemetode og kjennetegn ved utvalgte virksomheter 208
 Kunnskapsstatus på fagområdet innovasjon 210
 Medarbeidernes innovasjonsoppfatninger 212
 Analyse 215
 Avslutning 218
 Litteratur 220

Kapittel 13

Innovative kommunale innkjøp 222

Noralv Veggeland

Innledning 222
 Konkurransetsetting i kommunal sektor 223
 Offentlige anskaffelser og kommunene 223
 Kommunale tjenester av allmenn betydning 224
 Omfattende bruk av konkurranseutsetting 226
 Reguleringsinnovasjon i kommunene 227
 Transaksjonskostnader, anbud og regelverksrevisjon 231
 Kommunale handlingsrom og opplegg til reguleringsinnovasjon 233
 Avslutning: Kommunale transaksjonskostnader vil bestå 236
 Litteratur 238

Del 4

INNOVASJON I SAMFUNNSUTVIKLING 239

Kapittel 14

Kommunen som næringsutviklar - kommunalt tiltaksarbeid 240

Håvard Teigen og Gudbrand Lien

Innleiing 240
 Dei lange linene og status 2010 241
 Teori og ideologi om kommunanes rolle 241
 1995–2010: Nedbygging eller omorganisering? 248
 Avslutning 254
 Litteratur 255

Kapittel 15**Stedsutvikling i et innovasjonsperspektiv** 258**Karneval eller bare nye kostymer?***Torill Nyseth*

Innledning	258
Bakgrunn	259
Mange veier til Rom	261
Standardoppskrifter på reise	265
Omforming eller bevaring?	266
Avslutning	270
Litteratur	272

Kapittel 16**Frå flyplass til ny bydel. Fornebu som innovasjonsarena** 275*Nils Aarsæther*

Innleiing	275
Bakgrunn for studien – og for det nye Fornebu	276
Fornebuprosessen og den nye territorialiteten	277
Borgar-mobilisering	279
Innovativ arealutvikling: Planlegging av fem grendesenter	280
Innovativ tenesteutvikling på Fornebu: Partnerskap, fokus på barn og ungdom ..	281
Grendesenterleiar og tverrsektoriell administrasjon	285
Avslutning: Tilbakeslag for det innovative Fornebu	287
Litteratur	290

Del 5**INNOVASJON I DEMOKRATI OG DELTAKELSE** 291**Kapittel 17****Stemmerett for 16-åringar: Forsøk som flernivåinnovasjon** 292*Guro Ødegård og Jo Saglie*

Innledning	292
Demokratisk innovasjon	293
Data og metode	295
Ideen bak stemmerettsreformen: Fra ungt engasjement til statlig forsøk	296
De utvalgte kommunene	298
Prosjektorganisering: Interne og eksterne samarbeidsrelasjonar	299
Nettverksressurser og mellomromskompetanse: Fire casekommuner	302
Avslutning: Hva bidro til demokratisk merverdi?	307
Litteratur	308

Kapittel 18

Demokrati i kommunale innovasjonsprosesser? 310

Toril Ringholm og Nils Aarsæther

Innledning 310

Demokrati – et nytt spørsmål i studier av innovasjon 311

Forståelser av demokrati 312

En stadietilnærming til innovasjonsanalyse 316

Sju innovasjonsprosesser 318

Ulik deltakelse i ulike stadier 320

Hvor demokratiske innovasjoner? 324

Avslutning 326

Litteratur 326

Forfatteromtale 328

Stikkord 331